

16 | ÚNOR 2022

JSEM JEDNO UCHO

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s.

Cena 50 Kč

Tomáš Portych
„Moje rychlost?
600 úhozů za
minutu.“

TÉMA
Přepisovatelé
mluvené řeči

SVAZ NESLYŠÍCÍCH
A NEDOSLYCHAVÝCH OSOB
v ČR, z. s.

Sledujte nás!

Chcete poznat životní příběhy dalších osobností Jsem jedno ucho?
Příběhy najdete zde www.snn-cr.cz/JSEM-JEDNO-UCHO.

A pokud ještě nejste fanoušky naší FB stránky Jsem jedno ucho www.facebook.com/JsemJednoUcho, určitě to napravte! :-)

 /JsemJednoUcho

 /JsemJednoUcho

Příště se těšte:

Téma: Kompenzační pomůcky

Sedmnácté číslo časopisu Jsem jedno ucho vyjde **14. 4. 2022**.

Příspěvky, prosím, posílejte na e-mail: cezova@snn-cr.cz do 11. 3. 2022.

*Krásného
Valentýna přeje
redakce časopisu
Jsem jedno ucho!*

Foto: pixabay.com

Obsah

Úvodní slovo šéfredaktorky Veronika Cézová	4
Zamyšlení na 300 slov Ladislav Kratochvíl	5
Osobnost Tomáš Portych	6
Téma Přepisovatelé mluvené řeči	9
Časopis Jsem jedno ucho Oslava 3. narozenin	11
Mluví se o nás Jsme v médiích!	12
To jsme my! Helena Čápková	16
Historické okénko Václav Frost	19
Zajímavosti Věděli jste, že...	20
Týden mozku Jsem jedno ucho mediálním partnerem	21
Legislativní okénko Změny v zákonech	22
Svazem letem světem Co je u nás nového	23
BYLI JSME PŘI TOM!	
Základní organizace neslyšících Most	29
Spolek neslyšících Plzeň	30
Pražský spolek neslyšících	30
Spolek neslyšících Břeclav	30
Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje o.p.s.	31
Základní organizace nedoslýchavých Ostrava-Poruba	31
Evropský projekt Zkvalitňujeme sociální služby pro neslyšící v Praze	32
Sociální služby Stížnosti	33
Pozvánka Prohlídka pivovaru a zámku Svijany	34
Životní jubileum Eva Kantůrková	36

TEXT: Veronika Cézová

FOTO: Veronika Cézová

ÚVODNÍ SLOVO ŠÉFREDAKTORKY

1. 1. 2022.

Tento den přinesl dvě zásadní novinky, na které netrpělivě vyhlíželo mnoho lidí se sluchovým handicapem.

První se týká uživatelů sluchadel. Nově mají i dospělí nárok na 2 sluchadla. Jednou za pět let tak dostanou příspěvek 14 tisíc korun.

Druhá novinka se týká průkazů ZTP a ZTP/P. Zatímco dříve se při každém prodlužování znovu muselo žádat o průkaz a Úřad práce znovu žádost posuzoval, nově se platnost rovnou prodlouží. A Úřad práce jen vydá automaticky novou kartičku.

„Koukám, že mám co dohánět. Nikdy jsem tu průkazku neměl a záviděl spolužákům na základce,“ odpověděl nám se smíchem do komentáře na Facebooku Daniel Kaftan, osobnost projektu Jsem jedno ucho, jehož příběh vyjde v září v nové knize Jsem jedno ucho 2022.

A pak nám do soukromé zprávy napsal: „Dostal jsem do ruky knihu příběhů Jsem jedno ucho 2021, ve které je i příběh mého kamaráda ze školy pro nedoslýchavé v Ječné Milana Klindery. A musím říci, že je škoda, že něco takového – takové úžasné sepsané příběhy – nebyly již v 90. letech nebo ještě dříve. Věřím, že spoustu nedoslýchavých i ohluchlých by to přinejmenším inspirovalo a dodalo jim to sebevědomí. Z příběhů osobností ve vaší knize je prostě nejlépe vidět, že naprosto nic není nemožné! A ještě taková malá třešnička na dortu. V knize jsem narazil na slovo ‚tinnitus‘, které jsem doposud neznal. A díky příteli Googlu jsem zjistil, že se jedná o diagnózu, která zřejmě celý život provází i mne. Nikomu jsem nikdy neřekl, co se mi v hlavě odehrává, protože jsem to

neuměl správně definovat ani popsat, tak aby na mě nekoukali jako na blázna. Takže jsem Vám tímto chtěl poděkovat za vše, co děláte – jste úžasní!“

Když jsem četla Daniela slova, měla jsem slzy na krajíčku. A uvědomila jsem si, že osvěta ohledně sluchového handicapu – a propojování světa neslyšících, nedoslýchavých a ohluchlých se světem slyšících – je ještě běh na hodně dlouhou trať.

Ale zároveň jsem si uvědomila, že s každým novým příběhem jsme tomu blíž... A vzpomněla jsem si na slova slyšícího tatínka, jehož syn David byl jednou z osobností Jsem jedno ucho.

„Celý život se spoléhám v práci na sluch. Jako opravář musím slyšet, kde co kape... Se synem, který má sluchový handicap, jsem se vlastně nikdy nebavil o tom, jak to prožívá, jak mu sluch chybí... A až nyní, díky příběhu, který jsem si přečetl a kde je můj syn hlavním hrdinou, jsem pochopil, co celá ta léta syn prožíval! Díky za to, co děláte. Nikdy nepláču. Ale teď jsem musel...“ ■

Inspirativní počtení a buďte jedno ucho!

Vaše Veronika

šéfredaktorka a tisková mluvčí Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR

ZAMYŠLENÍ NA 300 SLOV

LADISLAV KRATOCHVÍL ALIAS KRÁŤA

Představte si, že přijdete o sluch a jste pozváni na konferenci. Přesně to se stalo v roce 2008 mně.

Konference INSPO je o technologiích pro osoby se specifickými potřebami. Přijíždějí na ni vozíčkáři, nevidomí i neslyšící a další účastníci, kteří se potýkají s různými specifickými bariérami, takže jsem se moc těšil.

A protože organizátoři konference INSPO usilují o bezbariérovost pro všechny, bylo v registračním formuláři na výběr pro osoby s postižením sluchu: tlumočení do znakového jazyka nebo tlumočení do znakované češtiny...

Jenže já po ztrátě sluchu komunikuji i nadále v českém jazyce – zkrátka jsem jen přestal slyšet, takže tam pro mě nic nebylo.

Napsal jsem tedy obratem organizátorům něco ve smyslu, že nepotřebuji a nechci nic tlumočit, že potřebuji zprostředkovat mluvenou češtinu v písemné formě a že na schůzkách v České unii neslyšících to děláme tak, že někdo přepisuje na notebooku, co se říká, obrazovka notebooku se promítá na stěnu a mohou si to všichni číst.

Zeptal jsem se, jestli by nechtěli na konferenci něco takového také zkusit, že by byla konference bezbariérová i pro osoby s postižením sluchu, které komunikují česky.

Odepsal mi přímo Jaroslav Winter, šéfredaktor portálu pro osoby se specifickými potřebami Helpnet a hlavní pořadatel konference, že to je skvělý

nápad a že to zařídí. To se psal rok 2007.

Hned další rok padl i rekord v počtu účastníků s postižením sluchu a tento počín byl rovněž podnětem pro další rozvoj simultánního přepisu.

Simultánní přepis tak již po deseti letech získal mnoho podob a na INSPO bývají různá vylepšení, která se časem uplatňují i jinde než na konferencích. Třeba přenos přepisu i na tablety.

Díky tomu se tak neztrácím v komunikaci například při večírku ve vinárně nebo na prohlídce skanzenu.

A stejně jako jsou chodící přepisovatelé, i já jsem se postupem času – díky mé ženě – stal chodícím čtenářem... ■

OSOBNOST

TEXT: Veronika Cézová

FOTO: Jiří Čejka

TOMÁŠ PORTYCH: MOJE RYCHLOST? PÍŠI 600 ÚHOZŮ ZA MINUTU

Stalo se to v páté třídě. Bylo září a Tomáš Portych se měl se spolužáky učit na informatice Excel, Word, PowerPoint... Místo toho ale jejich vyučující napadlo, že celý školní rok budou dělat něco úplně jiného. Psaní všemi deseti.

„Doteď si říkám, jak neuvěřitelně osvícenou učitelku na informatiku v Lupáčově na Olšanském náměstí jsme měli,“ říká pětadvacetiletý Tomáš, který se žíví jako přepisovatel mluvené řeči v České unii neslyšících.

Cesta k současným 600 úhozům za minutu však byla delší. „Na prvních hodinách mi to vůbec nešlo. Pak se ale zjistilo, že mi to docela jde a ve škole chtěli, abych se zapojil i do různých soutěží. Abych se stal reprezentantem,

který bude jezdit po obchodních akademiích a vyhrávat...“

Plány měl velké. V březnu si však zlomil ruku. Cesta k soutěžím se mu tak zavřela.

Státnice ve 13 letech

O pár let později zjistil, že sousedka na chalupě, která učila na obchodní akademii, vede kurzy psaní všemi deseti. „Moje rodina se shodla v tom, že když píšou jako prase, je potřeba, abych měl nějakou alternativu... Abych psal dobře aspoň na počítači, a tak jsem si udělal ve třinácti letech státnice z psaní všemi deseti.“

Lektorka na kurzu mu pak domluvila první soutěže. Začal jezdit ještě jako

školou povinný a soutěžil se studenty a studentkami ze středních škol.

Jaká byla jeho první soutěž? To si už nevybavuje. „Vím ale, že jich hodně bylo mimo Prahu. Často jsem jezdil na Moravu. Ale co si vybavuji – už tehdy mi říkali profesori z těch obchodních akademií, že jsem takový had, kterého si hřejí na prsou – vyučovali své studenty a já jsem jim do toho skočil jako další konkurent – a ještě ani ne z obchodky,“ směje se Tomáš.

Začalo to nevinně. Na prvních soutěžích – již na šestiletém gymnáziu – se umisťoval v TOP 20. Ale netrvalo dlouho a po pár soutěžích se začal pravidelně objevovat na stupních vítězů.

„Psal jsem tehdy kolem 350 úhozů za minutu... Z mého dnešního pohledu žádná závratná rychlost, ale tehdy byla slušná k tomu, abych se mohl porovnávat s těmi, co byli sice o pár let starší, ale zároveň se učili psát všemi deseti třeba jen rok či dva.“

Do Pekingu na Mistrovství světa

Tomáš se za krátký čas vypracoval natolik, že ho v 16 letech čekalo první Mistrovství světa. Odjel do Pekingu. A přestože tam byl nováčkem, pár medailí si z různých disciplín přivezl. Vynikl hlavně v kategoriích diktátů – přepisování mluveného slova na psaný text. „Každý psal ve svém národním jazyce, později jsem dominoval ale i v cizojazyčných diktátech.“

Češi excelují na mezinárodních soutěžích v kategoriích do 16 a do 20 let i v současnosti. „Jsou opravdu na světové špičce. A pak je tu ještě kategorie dvacet až smrt – senioři – strašné označení, už tam také spadám,“ směje se Tomáš a vysvětluje, že v této kategorii už nevyhrávají zdaleka jen Češi. Do popředí se tlačí čím dál více Turci a Maďaři.

Legenda ZAV

Jak je možné, že Češi ze svých řad generují tolik světových šampionů? „Česká republika má jeden z nejlepších výukových systémů pro psaní všemi deseti – program ZAV od pana Zaviaciče. To je alfa omega. Tento program má výbornou síť po celé republice. Na obchodkách se tak generuje spousta talentů, a Češi si tak pravidelně odnášejí spoustu medailí ze světových soutěží.“

Na Mistrovství světa se chystá i příští rok do Itálie. Už se ale neplánuje honit za medailemi. „S pár kolegy přepisovateli jsme si řekli, že bychom byli rádi v TOP 10. Kovů jsem za ty roky posbíral hodně, teď už si to tam pojedu v létě užít.“

Když se řekne nejcennější medaile, Tomáš paradoxně neřekne zlatou. „Hodně medailí bylo o štěstí, o tom, že to zrovna vyšlo. Ale rád třeba vzpomínám na MS v Paříži a na opis z papírové předlohy. Bylo z toho sice jen druhé místo, ale tehdy jsem podal pěkný výkon, pokořil jsem sám sebe.“

Jak vypadá taková příprava na nejvyšší soutěže? „Standardní je, že si člověk měsíc před soutěží projíždí různá

cvičení. Díky tomu, že denně toho v rámci práce přepíšu hodně, příprava pak v mém případě vypadá tak, že si práce naopak ubírám, abych už toho neměl plné zuby.“

„Potřebujeme stejné poklady jako tlumočníci – tedy program, prezentace, videa, články, ze kterých se čerpá... Soustředíme se pak na to, jak se daná slova píší.“

Akordová klávesnice

Jelikož jdou moderní technologie kupředu, ani psaní všemi deseti není výjimkou. Před časem začaly hlavně asijské národy používat tzv. akordovou klávesnici. Vypadá jako ergonomická, je rozdělená pro pravou a levou ruku, jednotlivá tlačítka má v řadě nad sebou. A aby dostala svému jménu – funguje na stisk více tlačítek současně.

„Zmáčknutím tří písmen se pak napíše celé slovo. Hodně je to rozšířené například mezi přepisovateli v Norsku. A je to dost podobný princip jako dříve u těsnopisu.“

Vydají se touto cestou i české školy při výuce psaní všemi deseti? Nahradí jednou akordové klávesnice ty běžné?

„U nás s největší pravděpodobností ne. Čeština je na to moc složitý jazyk. Skloňování, časování, háčky, čárky... Bylo by nesmírně pracné implementovat tento systém. Nikdo si navíc není jistý, jak velký přínos by to mělo. A školy se také jistě budou držet zavedeného výukového systému, který má u nás tradici. A navíc – klávesnicová gramotnost u nás nikdy nebude založená na

tom nějak extra rychle psát. Naopak bude fajn, když si co nejvíce lidí bude schopno všemi deseti napsat rychleji seminární práci, diplomovou práci, referát do práce... Ale na to nemusejí být nejrychlejší.“

V prváku to stačí

Tomášovi pomohlo, že se naučil psát všemi deseti již v páté třídě. Je ale přesvědčený, že současný systém, kdy se vyučuje psaní „až“ v prvním ročníku na obchodních akademiích, je nastavený správně.

„Dotyčný už ví, proč se to učí, má z toho rozum. Ve chvíli, kdy se to učí v páté třídě, může se stát, že výukou za rok projde a pak bude psát zase všemi třemi. Pro obecné použití tedy stačí výuka až v prváku na střední. Pokud se ale člověk chce stát přepisovatelem, chce soutěžit, pak samozřejmě platí čím dříve, tím lépe.“

50 hodin za měsíc

Každý pracovní den čeká na Tomáše alespoň jeden přepis. Někdy to znamená, že tráví celý den na konferenci, jindy má třeba ráno a večer hodinový přepis u klienta. Jelikož si vede statistiku, ví, že měsíčně přepisuje zhruba 50 hodin, což je pro představu zhruba milion úhozů nebo 550 normostran textu.

Tomášova aktuální rychlost potvrzená z posledního MS v Berlíně je přes 600 úhozů za minutu. To je pro laika neuvěřitelných 10 klepnutí za vteřinu. „Reálný počet klepnutí na klávesnici však může být díky zkratovému systému o 100 méně,“ vysvětluje Tomáš.

„Ta čísla znějí na první pohled bombasticky, ale ono to není tak úžasné. Běžná populace se naučí všemi deseti běžně 300 úhozů za minutu. Což je polovina těch mých. Ale pak už je každý posun samozřejmě pomalejší. Z 300 na 400 úhozů to ještě jde, ale třeba ze 400 na 500, to už je potřeba opravdu talent.“

Co všechno Tomáš v České unii neslyšících přepisuje? Má nějakou specializaci? „Bylo by hezké si udržet okruh – třeba jenom komunitní přepisy – a chodit jen na úřady či k doktorům. V současné době to máme ale s kolegy rozvržené tak, že přepisujeme to, na co si kdo troufne a jak má čas. Přepisoval jsem například chemii, fyziku... U toho

jsem věděl, že nebudu mít ideální výkon. Ale o to více času pak musí člověk věnovat přípravě.“

„Hodně našich klientů se snaží spoustu životních situací řešit na vlastní pěst – díky odezírání, psaní na papír... A až s náročnějšími věcmi, kdy potřebují opravdu zachytit slovo od slova, si nás objednávají.“

Podklady jako pro tlumočníky znakového jazyka

Přípravu na přepisování připodobňuje k tlumočnickům znakového jazyka. „Potřebujeme stejné poklady jako tlumočníci – tedy program, prezentace, videa, články, ze kterých se čerpá... Soustředíme se pak na to, jak se daná slova píšou. Zatímco tlumočnicka zajímá, co to slovo znamená, my to můžeme občas zvládnout i bez toho. To si oni dovolit nemohou. Ale samozřejmě je vždy ideální vše znát. Hlava stejně musí pracovat s významem, protože když nastane chvíle, kdy bychom nestíhali něco přepsat, musíme pracovat s textem a rozumět, o co jde, abychom to vyjádřili třeba opisem.“

Jsou přepisovatelé ve stresu, že něco přepíšou špatně, že udělají třeba hrubku, kterou všichni na promítacím plátně uvidí? „Je to hrozně individuální. Za mě není problém v chybách, ty mohou být, pokud je celý text srozumitelný. Něco

jiného však je, když jsem s klientem na úradě a cílem je se domluvit, něco jiného je, když jsem na konferenci a přepis se promítá na plátno a sledují to i slyšící...“

Ze své profesionální stránky si tak přepisovatel musí vybrat, jestli chybu opraví a nestihne napsat něco dalšího, nebo přepíše všechno. „Když třeba sekretářce často diktuje šéf, ona si pak u přepisu nedokáže představit, že by tam chyby nechala. Její svědomí jí to nedovolí. Já kolikrát spolknou hrdost, nechám publikum se zasmát... Radši tedy chybu nechám projít, abych stihl přepsat opravdu všechno.“

Mostem mezi slyšícími a nedoslýchavými

Zatímco tlumočníci znakového jazyka jsou mostem mezi slyšícími a neslyšícími lidmi, přepisovatelé jsou mostem mezi nedoslýchavými a slyšícími. „Cítím se tedy jako pomocník těch, kteří nezapadnou mezi slyšící, ale zároveň ani mezi neslyšící. Hodně našich klientů se snaží spoustu životních situací řešit na vlastní pěst – díky odezírání, psaní na papír... A až s náročnějšími věcmi, kdy potřebují opravdu zachytit slovo od slova, si nás objednávají.“

Komu Tomáš nejčastěji přepisuje? „Většina mých klientů jsou vysokoškolští studenti nebo lidé mezi třiceti až padesáti. Přepisování hodně souvisí

se vzděláváním nebo potřebou si něco vyřídit. Zvládli by si to zařídit sami, ale mě si objednají, aby dostali plnohodnotné informace.“

Přepisuje u lékařů, na úradech, ve školách. „Třeba takové vysokoškolské studium biologie – to je pro přepisovatele taková vyšší dívčí,“ říká Tomáš, který přepisoval dokonce mši v kostele nebo benefiční ples.

Přepisovatelé? Hlavně brigádníci

Jen málokterý přepisovatel pracuje na plný úvazek jako Tomáš. „V oboru, který je brán jako sociální služba, tolik peněz není. Hodně přepisovatelů to proto řeší tak, že jsou jako brigádníci. Když to mají třeba při studiu a mají na přepis více času, je to dobrá brigáda.“

Tomáš to měl ze začátku také jako skvělou brigádu. „A dokonce je to i moje první práce, kam jsem zamířil po gymnáziu. Nastupoval jsem na ČVUT a stejně bych si nějaký přivýdělek hledal, tak jsem zúročil, že píšou rychle, a stal jsem se přepisovatelem.“

V současné době dodělává na ČVUT obor Ekonomie a řízení energetiky. Po státnicích si proto dovede představit, že se nechá zlákat prací ve vystudovaném oboru.

„Je ale dost možné, že zjistím, že korporát není pro mě a vrátím se mezi neslyšící a nedoslýchavé, kde to mám rád.“ ■

PŘEPISOVATELÉ MLUVENÉ ŘEČI

ZBYŇEK CINCIBUS: Z psaní všemi deseti jsem propadal

„Vystudoval jsem obchodní akademii, na které jsem měl předmět Písemná a elektronická komunikace, kde jsme se učili psát všemi deseti. A z tohoto předmětu jsem propadal... Byl jsem nejhorší z ročníku. Už to vypadalo, že se nikdy nenaučím psát... Po maturitě jsem se poflakoval po světě, hrál jsem různé počítačové hry... A v nich to stálo na textu, takže jsem mimoděk začal psát. Čím dál rychleji... Nejsem studijní typ, takže až mimo školu jsem zvládl toto řemeslo.“

To Zbyňkovo „poflakování“ po světě však mělo význam. Naučil se skvěle anglicky. Takže teď jako jeden z mála přepisovatelů v České republice přepisuje texty i v anglickém jazyce.

První práce? U soudu

Než se dostal do Brna do Střediska Teiresiás, pracoval u okresního soudu v Jablonci nad Nisou. „Neměl jsem žádnou jinou kvalifikaci, tak jsem šel k soudu. Tam jsem působil rok jako přepisovatel. Potom jsem usoudil, že pracovní proces ještě není pro mě. A šel jsem do Brna studovat religionistiku. Už během studií jsem si ale potvrdil, že opravdu nejsem studijní typ. A tak jsem hned sáhl po první brigádě, která se mi naskytlá – začal jsem přepisovat pro Teiresiás.“

Externě přepisoval několik let. A byl tak dobrý, že se na Masarykově univerzitě stal prvním přepisovatelem, který zde získal ve své profesi stálé místo.

LUKÁŠ HOSNEDL: Sluch je mým hlavním zdrojem informací

Foto: archiv Zbyňka Cincibuse

Píše rychlostí 500 úhozů za minutu. Potkáte ho na konferencích, kde pro nedoslýchavé zaznamenává pomocí klávesnice mluvené slovo. Co slyší, to naťuká na klávesnici. A text se rovnou objeví na promítacím plátně nebo na tabletech účastníkům. Co je na Lukášovi Hosnedlovi výjimečné? Je přepisovatel. Nevidomý...

Lukášova zraková vada se latinsky nazývá microphthalmus microcornea a volně přeloženo to znamená, že se mu nedovyvinuly části očí. Některé z nich – například sítnice – mu chybí úplně. A ostatní jsou zakrnělé.

Klávesnice mi otevřela svět

Jak se Lukáš dostal ke psaní všemi deseti? „Mamka byla natolik osvícená, že mě začala učit už na základní škole. Koupila učebnici, ze které mi jednotlivé lekce a cvičení předčítala a svědomitě kontrolovala výsledky, a já se podle toho učil psát. Mamka mi říkala, že vzhledem k mé slepotě bude jednou důležitě, abych uměl s počítačem.“

A opravdu. Klávesnice mu doslova otevřela svět. „Díky počítači dnes můžu být i v moderní informační společnosti stejně aktivní a snad i přínosný jako kterýkoli zdravý člověk, který se o toto

odvětví zajímá. Používám většinou jen zmíněný odečítač obrazovky, ale existuje ještě speciální hardwarové zařízení, tzv. braillovský rádek, displej nebo zobrazovač, který se připojí přes USB nebo Bluetooth a zobrazuje fyzicky, pomocí pohyblivých vystouplých jehliček na svém povrchu, obsah obrazovky ve znacích Braillova písma. Ten také vlastním, ale posledních pár let už na něj jenom sedá prach. Počítač tedy obsah obrazovky čte syntetickým hlasem nebo zobrazuje v Braillu a já jej ovládám pouze klávesnicí. Musím z hlavy znát desítky klávesových zkratk, protože kromě zkratk samotného operačního systému má odečítač ještě sadu vlastních speciálních příkazů, kterými mi sdělím, co mě v danou chvíli zajímá. Přijde mi to ale stejně přirozené jako vidícím klikání myši, protože jednak jinou možnost interakce s počítačem nemám a jednak s ním takto pracuji denně několik hodin, takže už mám veškeré zkratky zažitě a nemusím o nich nijak přemýšlet. Nevidomý, který ovládá klávesnici a odečítač podobně jako já, může s počítačem pracovat stejně rychle a efektivně jako vidící uživatel, někdy možná i rychleji.“

Třetí místo z Mistrovství ČR ve zpracování textu

S klávesnicí umí Lukáš divy. A píše tak rychle, že si z posledního Mistrovství ČR ve zpracování textu v kategorii *Záznam mluveného slova* odvezl 3. místo. „Samozřejmě jsem neměl žádné úlevy,“ zdůrazňuje.

Lukášovu práci je – hlavně na různých konferencích a seminářích – přepisovat text, který se v reálném čase objevuje na promítacím plátně či rovnou na tabletech lidem se sluchovým handicapem.

Bezchybný, nebo celý text?

V rychlosti, kterou píše, se samozřejmě čas od času objevují chyby. Jak řeší Lukáš dilema, jestli přepsat všechno s případnými chybami, nebo psát bezchybný text s možností, že nestihne přepsat 100 procent mluveného slova?

„Spíše volím první variantu. Ale samozřejmě také záleží na tom, kde přepisují. Když je to konference, kde je velké promítací plátno, které sleduje mnoho lidí najednou, dávám si na chyby větší

Lukáš Hosnedl

pozor a případně se je snažím rychle opravit. Něco jiného je, když se to promítá rovnou nedoslýchavým do tabletu a třeba jen zaměním dvě písmenka, ale je patrné, co za slovo to má být...“

Vyděsil jsem se. A pak se styděl...

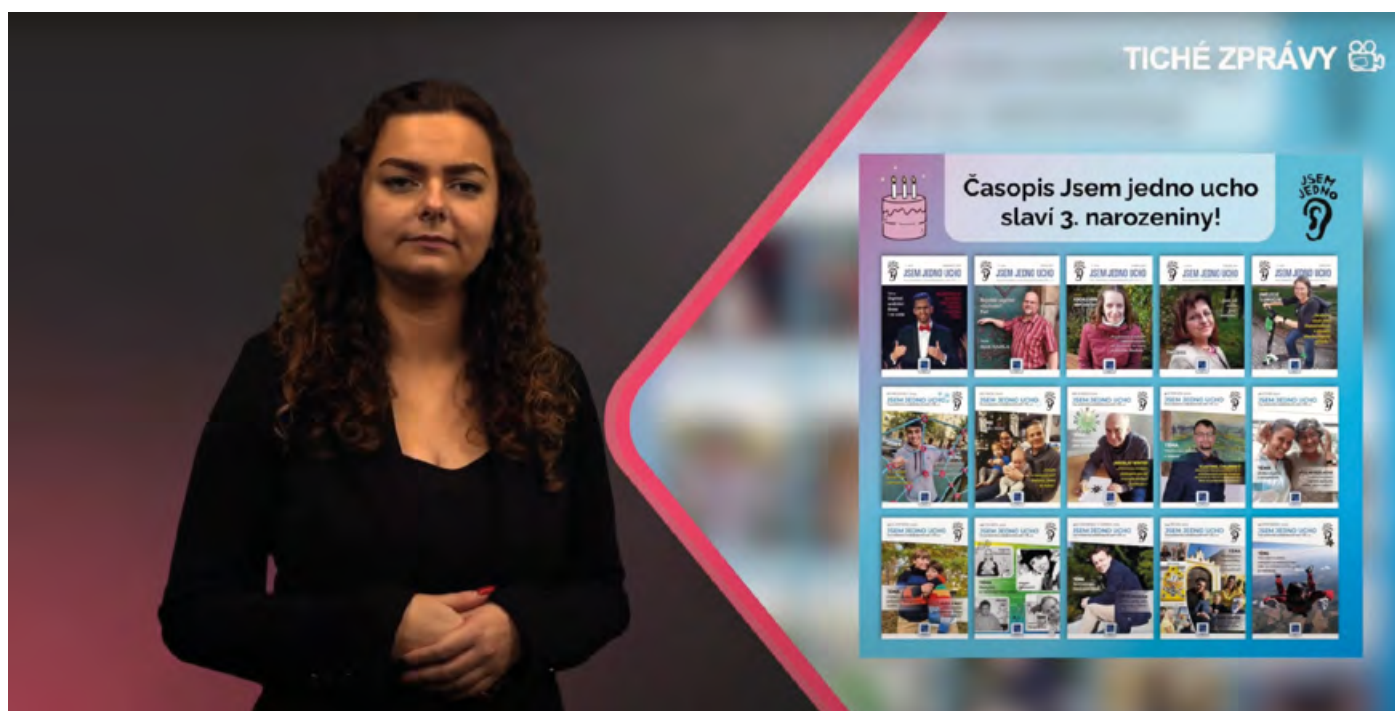
S lidmi se sluchovým handicapem se stýká – prostřednictvím své práce – téměř denně. A protože je pro Lukáše – vzhledem ke zrakovému handicapu – hlavním zdrojem informací právě sluch, vnímá specifika komunikace daleko více než slyšící.

„Je mnoho neslyšících či ohluchlých, kteří mluví obdivuhodně srozumitelně a přirozeně, ale přesto jsem zatím u každého, se kterým jsem mluvil, zřetelně poznal, že svou vlastní řeč zkrátka nemá možnost slyšet. Je také pravda, že když jsem se jednou setkal na prepise se dvě-

ma neslyšícími, kteří ovládají znakový jazyk i psanou češtinu a četli si přepis, společně o přestávce se spolu bavili, všiml jsem si, že při znakování bezděčně vydávají nezvyklé neartikulované zvuky. Paní si spíše jen šeptem předříkávala slova v češtině, která znakovala. Chvilku mi trvalo, než mi došlo, že ten zvuk je bezděčný šepot. Pán zřejmě v potřebě lépe se dorozumět nebo zdůraznit své znaky občas vydal hlasitý zvuk. Musím přiznat, že mě to v první chvíli trochu vyděsilo, i když se za to zpětně stydím. Popisuji to tak dopodrobna proto, že sluch nemůžete vypnout, jako když zavřete oči. Pro mě je sluch primární způsob vnímání informací, které ke mně přicházejí z okolí. Možná tak získáte lepší představu, jak komunikace dvou a více znakovajících neslyšících může působit na nevidomého.“ ■

ČASOPIS JSEM JEDNO UCHO OSLAVIL 3. NAROZENINY

Náš časopis, který je jediným periodikem v České republice, jenž má již od první čísla všechny články přeložené do českého znakového jazyka, oslavil v prosinci 3. narozeniny!

První číslo vyšlo přesně před třemi roky, v prosinci 2018, na téma Úspěšní neslyšící doma i ve světě. Na titulce se objevil Jan Emmer, nejkrásnější neslyšící muž světa roku 2018 a historicky první Čech, který získal toto ocenění.

Časopis má několik pravidelných rubrik – například Historické okénko, kde se objevily neslyšící a nedoslýchavé osobnosti: nedoslýchavý geniální architekt Adolf Loos, skladatel Ludwig van Beethoven nebo ohluchlý malíř Francisco Goya.

Šéfredaktorkou časopisu a autorkou konceptu je Veronika Cézová, grafickou stránku vytváří neslyšící Tereza Kawuloková. Neslyšící Pavlína Spilková, Lucie Lešková, Monika Goldefusová, Gabriela Pecová a Iveta Melichar pak články překládají do českého znakového jazyka. Marek Spilka má na starosti střih videí.

V časopise si mohou čtenáři články v českém znakovém jazyce načíst pomocí QR kódů, které odkazují na videa nahraná na YouTube na kanálu Jsem jedno ucho.

„Časopis je určený široké veřejnosti. Čtivou a srozumitelnou formou se snažíme přibližovat nejen sluchové vady, ale také vše, co je se sluchem spjato,“ popisuje Šárka Prokopiusová, prezidentka Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR. ■

Témata jednotlivých vydaných čísel:

1. Úspěšní neslyšící doma i ve světě (prosinec 2018)
2. Sluchadla (únor 2019)
3. Kochleární implantáty (duben 2019)
4. Tinnitus (červen 2019)
5. Umělecké tlumočení (září 2019)
6. Úspěšní neslyšící a nedoslýchaví sportovci (prosinec 2019)
7. Lásky v tichu (únor 2020)
8. Koronavirus jako příležitost (duben 2020)
9. Titulkování pořadů v televizi (červen 2020)
10. Ztráta sluchu v dospělosti (září 2020)
11. CODA – slyšící potomci neslyšících rodičů (listopad 2020)
12. Neslyšící a nedoslýchaví vědci (duben 2021)
13. Technologie, které pomáhají (červenec a srpen 2021)
14. Kochleární implantáty: implantace v dospělosti (říjen 2021)
15. Netradiční záliby: neslyšící a nedoslýchaví lidé na místech, kde byste je nečekali (prosinec 2021)

JSME V MÉDIÍCH!

PREMIUM
Reporter

PŘEDPLATNÉ

UŽITEČNÉ

REPORTÉR

Lidé na mě mluví, leknou se a utečou. Já je přitom jen neslyším

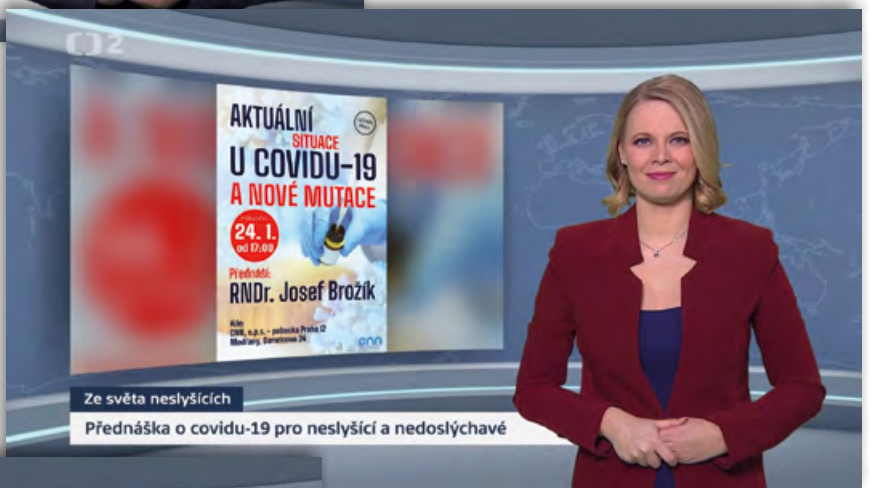
Že neslyší, zjistila Šárka Prokopiusová v šesti letech, když ve škole dostala pětku ze čtení. Učitelku, která na ni zezadu mluvila, totiž neslyšela. Je zlobivá a neposlouchá, zněl vzkaz ze školy. Rodičům to ale bylo divné. Následovalo kolečko u lékařů, které ztrátu sluchu potvrdilo. Nyní nosí sluchadlo a mluví skvěle, přesto se jí stává, že z konverzace s ní lidé utečou. Jak mluvit se sluchově postiženými? „Hlavně se toho nebát. Přiměřeně artikulovat a mluvit pomaleji. Zesílit hlas, ale nekřičet,“ říká prezidentka Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR.

TEREZA ŠUPOVÁ

14 / 12 / 2021

POZNÁTE ROZDÍL MEZI SLUCHADLEM A NASLOUCHÁTKEM?

[Úvod](#) > [Hlavní témata](#) > [Zdravotnictví](#) >

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s. varuje před naslouchátky, která jsou často zaměňována se sluchadly (zdravotní kompenzační pomůckou).

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR zaznamenal v poslední době masivní nárůst reklamy na internetu na naslouchátka. Svaz důrazně varuje před nákupem těchto pomůcek. Naslouchátka nejen že nepomohou k lepšímu slyšení (a porozumění), dokonce mohou lidem trvale poškodit sluch. Sluchadla jsou zdravotnické prostředky, které lékař v ordinaci nastavuje pacientům individuálně, přesně dle potřeb uživatele.

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob zároveň upozorňuje na [navýšení úhrady příspěvku na sluchadla](#) od pojišťoven od ledna 2022.

Jaký je tedy správný postup při zhoršení sluchu?

Je třeba navštívit foniatriickou ordinaci, ve které lékař předepíše kvalitní sluchadlo. To do určité výše hradí zdravotní pojišťovny. Dříve byla maximální výše příspěvku 5 100 Kč a to pouze na jedno sluchadlo. **Od ledna 2022 má nově většina lidí nárok na dvě sluchadla s příspěvkem 7 000 Kč na každé.**

[Domů](#) / [Aktuálně](#) / Sluchadla versus naslouchátka: ta druhá vám poškodí sluch!

Sluchadla versus naslouchátka: ta druhá vám poškodí sluch!

04.02. 2022 - 11:04

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, největší organizace pomáhající lidem se sluchovým handicapem, varuje před naslouchátky, která jsou často zaměňována se sluchadly (zdravotní kompenzační pomůckou). Naslouchátka, která lze koupit na různých e-shopech, mohou vážně poškodit sluch!

Koupili byste si v supermarketu dioptrické brýle? Velká většina z vás určitě ne... Málokoho by dnes asi napadlo si v supermarketu koupit dioptrické brýle (přestože v některých obchodech je stále poměrně velká nabídka). Lidé si raději zajdou k očnímu lékaři, který jim zrak zkontroluje a napíše brýle na míru. A jak to funguje, když lidé špatně slyší?

Bohužel je stále hodně těch, kteří – místo aby zašli k foniatrovi a nechali si předepsat sluchadlo, které budou mít na míru – raději si na internetu nebo v akci v supermarketu, koupí naslouchátko za pár stovek korun.

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR zaznamenal v poslední době masivní nárůst reklamy na internetu právě na naslouchátka. Senioři a jejich příbuzní tak mohou prostřednictvím reklamy získat **falešný dojem, že jim naslouchátko pomůže zlepšit porozumění řeči. NEPOMŮŽE!**

Svaz důrazně varuje před nákupem těchto pomůcek. Naslouchátka nejen že nepomohou k lepšímu slyšení (a porozumění), dokonce mohou lidem trvale poškodit sluch.

Sluchadla jsou zdravotnické prostředky, které lékař v ordinaci nastavuje pacientům individuálně, přesně dle potřeb uživatele. Skutečná sluchadla tak zvýrazňují pouze ty zvuky, které je třeba zesílit – například k lepšímu porozumění řeči.

„Naopak naslouchátka, která jsou inzerovaná, jsou pouhými zesilovači zvuků. Znamená to, že zesílí naprosto všechny zvuky – i zvuky v pozadí – a zároveň i zvuky, které slyšíte dobře a jejichž zesílení nepotřebujete. Porozumění řeči se tak smazává. A co je ještě horší – dlouhodobé používání těchto naslouchátek může sluch i trvale poškodit. Jejich zesílení totiž není vhodně korigováno,“ varuje **Jaroslav Paur**, ředitel Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR.

Jaký je tedy správný postup při zhoršení sluchu? Je třeba navštívit foniatriickou ordinaci, ve které lékař předepíše kvalitní sluchadlo. To do určité výše hradí zdravotní pojišťovny.

„Zatímco dříve byla maximální výše příspěvku 5 100 korun – a to ještě jen na jedno sluchadlo – od ledna 2022 má nově většina lidí nárok na dvě sluchadla s příspěvkem 7 000 korun na každé. V těchto cenových relacích tak získáte již vysoce kvalitní digitální přístroj,“ popisuje **Šárka Prokopiusová**, prezidentka Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR.

Veronika Cézová

DEVADESÁTKY: Hlavní hybatelé divoké éry versus herci. Kdo koho hraje v seriálu

Anketa s neslyšícími: K probuzení jim pomáhá vibrační budík

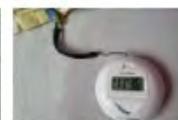
6.1.2022

Veronika Cézová
Redaktorka
Napište mi

/FOTOGALERIE/ Jak se neslyšící vzbudí, když neslyší budík? Mohou se neslyšící lidé stát lékaři? Vždyť jak by mohli používat bez zvuku například fonendoskop? A mohou vůbec řídit auto? Co když pojedou sanitka a oni ji neuslyší?

Beseda Tábor, v první řadě druhá zleva: Šárka Prokopiusová, vedle ní Aneta Černohorská a vedle ní Miroslav Kindel. | Foto: Jiří Čejka

Pražský deník se zeptal těch nejpovolanějších - samotných neslyšících a nedoslýchavých lidí, jak dokáží fungovat, ať už ve světě ticha, či jen slabých

Středočeský kraj

DOPRAVA REGIONÁLNÍ ROZVOJ ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍ ŘÁD SOCIÁLNÍ O

SAMOSPRÁVA TISKOVÉ INFORMACE JAK SI ZAŘÍDIT KRAJSKÝ ÚŘAD

Středočeský kraj ▶ Informační systém krajského úřadu ▶ Úvodní strana

Z důvodu výpadku řidičů dochází dnes k dočasnému omezení pěti autobusových

Aktuality

7
ÚNO

Svaz neslyšících varuje před naslouchátky z internetu

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z. s. varuje před naslouchátky, která jsou často zaměňována se sluchadly (zdravotní kompenzační pomůckou). Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob upozorňuje, že v poslední době jsou často inzerována naslouchátka s příslibem lepšího slyšení. Svaz důrazně varuje před nákupem těchto pomůcek. Naslouchátka... **Zjistit více »**

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: Jiří Čejka, SNN ČR

TO JSME MY | Helena Čápková

Projektová koordinátorka

Kdo jsou ti, kteří pomáhají lidem se sluchovým handicapem a kteří se denně podílejí na chodu Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR? V našem novém seriálu vám je detailně představíme. Dnes vám představíme Helenu Čápkovou, koordinátorku projektu SNN ČR „Zkvalitňujeme sociální služby pro neslyšící v Praze“.

Heleno, jako projektová koordinátorka máš velmi pestrou agendu. Co všechno obnáší tvá práce?

V SNN v ČR, z.s. působím vlastně na dvou rozdílných pozicích. Jedna souvisí s projektem Zkvalitňujeme sociální

služby pro neslyšící v Praze (CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_099/0015356), dále jen „projekt“ a druhá s Centrem zprostředkování tlumočení neslyšícím (CZTN).

V rámci projektu mám na starost celý jeho chod a průběh – tedy aby probíhal dle stanoveného harmonogramu, plánuji všechny aktivity (a části z nich se i účastním), vyplňuji průběžné monitorovací zprávy, hlídám rozpočet a komunikuji se zapojenými organizacemi (CZTN a CNN, o.p.s.), řídicím orgánem (MPSV) a také externími spolupracovníky (tlumočníci, přepisovatelé, facilitátoři, odborní konzultanti, catering, pronajímatelé prostor).

V rámci CZTN pracuji na menší úvazek jako metodik a snažím se pomáhat s aktualizací vnitřní dokumentace a podkladů ke standardům kvality v sociálních službách.

Dá se říci, jaké roční období je pro tebe nejnáročnější?

Při práci na projektu jsou asi nejnáročnější období kolem podávání průběžných monitorovacích zpráv (podávají se vždy ke konci ledna a ke konci července) a také částečně na začátku a ke konci realizace projektu. Na začátku projektu je potřeba představit projekt jeho účastníkům a alespoň částečně sladit představy, společně vymyslet předběžný harmonogram tak, aby vyhovoval účastníkům a splňoval podmínky dané projektem, a začít projekt naplňovat.

Ke konci je naopak potřeba všechno včas dokončit, vyhodnotit průběh projektu a míru dosažených cílů (z hlediska projektu, ale také společně s účastníky projektu), odevzdat závěrečnou zprávu a udělat podrobné vyúčtování všech prostředků (a nevyužité prostředky případně vrátit).

Obecně jsou pro mne náročné také chvíle, kdy musím vystupovat na veřejnosti – například zahajovat některá projektová setkání (např. mezioborová setkání či závěrečnou konferenci). Přestože to k mé práci neodmyslitelně patří, jsem z toho vždy nervózní, a ne vždy se mi vše podaří tak, jak bych si to představovala a jak to mám připravené.

V rámci CZTN to nelze takto určit v rámci období, přichází to spíše nárazově – například před konzultací s odborníkem je vždy příprav více proto, abych mohla reagovat na dotazy i podněty od nich a přínos z konzultace byl vždy co největší.

Se kým vším ve Svazu spolupracuješ?

V rámci projektu nejvíce komunikuji s paní prezidentkou SNN v ČR, z.s. Mgr. Sárkou Prokopiusovou, protože i ona má v projektu částečný úvazek. Nejčastěji s ní řeším realizaci projektu, často ale také finanční otázky. Protože je statutárním zástupcem SNN v ČR, z.s., musí podepisovat každou průběžnou monitorovací zprávu a dokument, který řešíme s řídicím orgánem. Hodně komunikuji také s panem účetním, a to kvůli různým fakturám, platbám atd.

Na ostatních zaměstnancích SNN v ČR, z.s. jsem částečně nezávislá, protože projekt je od ostatních aktivit SNN v ČR, z.s. trošku oddělen. Moji spolupráci s nimi lze rozdělit do dvou druhů – první je pomoc při realizaci a druhý je komunikace s nimi při samotné realizaci (protože CZTN je jednou z podpořených organizací projektu).

O pomoc s realizací někdy žádám Radku Klinderovou (např. se zajištěním občerstvení na nějakou akci), operátory CZTN (např. s doporučením tlumočnicků)...

Při samotné realizaci komunikuji s těmi zaměstnanci CZTN, kteří jsou zapojeni právě do projektu a také s vedoucí Bc. Lindou Hudson, která působí jako koordinátorka zapojení CZTN do projektu. S ní řeším termíny plánovaných aktivit, přihlašování zaměstnanců na ně atd. Stejně tak komunikuji i s CNN, o.p.s. které je též zapojeno do projektu.

Projekt pak také komunikuji navenek (ať již na FB či v časopise SNN

ČR Jsem jedno ucho) – v této oblasti spolupracuji s tiskovou mluvčí SNN ČR Ing. Veronikou Cézovou.

V rámci mého působení v CZTN pak nejvíce spolupracuji se sociální pracovnící Mgr. Denisou Vackovou, DiS., se kterou často společně pracujeme na aktualizaci podkladů ke standardům kvality a metodických materiálech CZTN. Scházíme se nebo řešíme práci po e-mailech. Dále spolupracuji s vedoucí Bc. Lindou Hudson a někdy též s operátory či tlumočnickými.

„Obecně se dá říci, že praktické poskytování sociálních služeb probíhá ve většině organizací bez větších problémů, zpravidla je ale nutné zapracovat na kvalitě dokumentace.“

Celý loňský rok byl ve znamení pandemie koronaviru. Jak ovlivnil tvou práci?

V rámci projektu byl horší rok 2020, kdy se pandemie začala rozvíjet a nikdo nevěděl, jak dlouho nás bude ovlivňovat ani jak budeme my i celý svět fungovat. Postupem času se však většina aktivit tam, kde to bylo možné, přesunula do online prostředí. Díky tomu se dařilo naplánované aktivity projektu realizovat, lidé se mohli vzdělávat, sdílet a pracovat na sobě i zlepšovat úroveň poskytovaných sociálních služeb.

Rok 2021 byl ve znamení sledování aktuálních opatření (co je dovoleno,

pro kolik osob a za jakých podmínek) a přizpůsobování se momentální situaci. Někdy se musela naplánovaná aktivita rušit na poslední chvíli, přesunout do online prostředí anebo udělat tzv. hybridně (někdo byl přítomen osobně a někdo online). Nebudme však pouze negativní – přineslo to i spoustu pozitivních zjištění a zkušeností – např. jsme se naučili využívat online nástroje pro setkávání, sdílení, a dokonce i školení. Pravdou je, že zorganizovat online schůzku je jednodušší než prezenční, protože účastníci (tlumočníci a přepisovatelé) se nemusí přesouvat na místo konání a ušetří tak čas. Samozřejmě se ušetří také za občerstvení, protože každý si jídlo ukuchtil doma podle své chuti. :-). Osobní setkávání jsou však stále příjemnější díky atmosféře a sdílení s ostatními. Někteří lektori též neradi školí online např. kvůli horší zpětné vazbě od účastníků.

V rámci CZTN má práce příliš ovlivněna nebyla. Protože práce na aktualizaci podkladů ke standardům kvality v sociálních službách i společné schůzky se sociální pracovnící Mgr. Denisou Vackovou, DiS. (a dalšími) mohly pokračovat bez větších omezení – někdy prezenčně, jindy online, ale vždy byly podnětné.

Jak se podle tebe změní svět po covidu?

To je složitá otázka, protože si myslím, že si to nikdo z nás nedovede ani představit, a hlavně není jisté, kdy a jestli vůbec bude svět po covidu (tedy jestli tady s námi nebude covid-19 už navždy a my se na něj adaptujeme).

Podle mého názoru již došlo k některým změnám a ke mnoha ještě dojde – některé vidíme hned a jiné si asi uvědomíme až s větším či menším zpožděním (třeba za 2, 5, 10 či více let).

Změny, které můžeme vidět hned, jsou například v digitalizaci a přechodu do online prostředí – většina z nás již měla minimálně jednu (či mnoho) online schůzek, školení, vyučování... A to dříve nebylo tak běžné. Dříve jsme také neměli takovou zkušenost se samotestováním. Dnešní školáci jsou v provádění samotestů na covid-19 tak zkušení, že by je mohli rovnou přijmout na zdravotní školy. Vybavuji si dále vlnu solidarity, se kterou všichni šli roušky či přírodu,

kteřá profitovala z odlivu turistů a mohla si odpočinout (např. delfini, kteří se objevili v Benátkách) a mnoho dalšího. V životě každého z nás došlo k nějaké změně.

Co však ještě nevíme a dozvíme se to až časem – v čem a do jaké míry se změni cestování, zdravotnický systém, systém sociálních služeb, školství (např. jaký bude mít vliv online vyučování na školáky, jak obstojí maturanti...), firemní prostředí (např. již teď některé firmy zavádí sdílení pracovních míst, aby ušetřili za prostory), pohostinství (jaký bude mít vliv časté zavírání a otevírání restaurací), daňové zatížení, bydlení, mezilidský kontakt, psychické zdraví a fyzická kondice populace a mnoho dalších odvětví.

A na závěr... Prozrad' prosím, co se podařilo díky projektu prosadit či zlepšit...

Podle mého názoru je nyní ještě brzy hodnotit, co se podařilo zlepšit či prosadit, protože projekt bude trvat ještě půl roku (do konce června 2022) a obecně

v této oblasti se jedná o tzv. běh na dlouhou trať.

„Většina aktivit se přesunula do online prostředí. Díky tomu se dařilo naplánované aktivity projektu realizovat a lidé se tak mohli vzdělávat.“

Dle zkušenosti z předchozího projektu realizovaného též SNN

v ČR, z.s., zaměřeného na stejnou cílovou skupinu a na území celé ČR (nynější projekt je zaměřen pouze na hlavní město Prahu), dochází k nejvýznamnějším změnám uvnitř samotných organizací. Jde například o změnu ve vnímání kvality poskytovaných sociálních služeb, změnu náhledu na standardy kvality v sociálních službách, které bývají často nepochopené a proto nenáviděné, a také nastavení pravidelné práce podle nich. Obecně se dá říci, že praktické poskytování sociálních služeb probíhá ve většině organizací bez větších problémů, zpravidla je ale nutné zapracovat na kvalitě dokumentace.

V projektu se však daří naplňovat aktivity – konají se akreditovaná vzdělávání (již proběhla 3 ze 4), metodická setkání (3 ze 4) i mezioborová setkání (také 3 ze 4). Podařil se nám také výběr kvalitních externích spolupracovníků – máme schopné tlumočnický i přepisovatele, kvalitní odborné konzultanty či výborný catering. ■

Akreditovaný kurz v rámci projektu Zkvalitňujeme sociální služby pro neslyšící v Praze.

VÁCLAV FROST

První pedagog neslyšících v Čechách

Václav (též Wenzel) Frost se narodil roku 1814 v Nosálově u Mělníka jako slyšící Němec a stal se prvním učitelem Pražského ústavu pro hluchoněmé.

Pražský ústav pro hluchoněmé vznikl v roce 1786 jako pátý ústav pro hluchoněmé v Evropě, 16 let po založení prvního ústavu v Paříži. Václav Frost se přičinil o širší zapojení neslyšících učitelů do výuky. Jedním z nich byl Václav Josef Wilczek (pozdější zakladatel Pražského spolku neslyšících), který ústav navštěvoval jako žák a poté se vyučil knihařem.

Václav Frost vystudoval gymnázium v Mladé Boleslavi, filozofii na Univerzitě Karlově v Praze a bohoslovecký seminář v Litoměřicích. Stal se ředitelem Pražského ústavu pro hluchoněmé (1841–1865).

Při vzdělávání neslyšících používal „pražskou metodu“, která kombinovala znakový jazyk a mluvený/psaný jazyk (z obdobných principů dnes vychází bilingvální vzdělávání neslyšících). Znakový jazyk používal jen pro výuku náboženství. Je autorem řady příruček a učebních materiálů pro pedagogy neslyšících žáků. Byl i autor politických a spo-

lečenských spisů, významný politik a církevní hodnostář, zasazoval se o jednotu Čechů a Němců.

V učebnici přiléhavě nazvané „Orbis pictus“ používal kombinaci textu a obrázků. Z názvu Orbis pictus vyplývá, že hledal inspiraci i u J. A. Komenského. Byl původem Němec, ale v semináři se naučil tak dokonale česky, že mohl česky dokonce i kázat. V roce 1837 byl ustanoven kaplanem ve Mšeně.

V blízké obci Libovice bylo několik neslyšících dětí a Frost se ujal jejich výchovy. Dosáhl takových výsledků, že se o něm dozvěděli i v Pražském ústavu pro hluchoněmé, kam byl v roce 1840 povolán za prvního učitele.

V roce 1841, po smrti svého předchůdce Mückeho, se v tomto ústavu stal ředitelem. Navštívil několik ústavů v Evropě a vytvořil vlastní metodu, ve výuce znakového jazyka zavedl metodu nazývanou „Frostova kombinovaná metoda“, nebo také „metoda česká“ či „pražská“, která je blízkým předchůdcem dnešní bilingvální metody ze Skandinávie. Václav Frost zemřel v roce 1865 v Praze. ■

ZAJÍMAVOSTI

TEXT: Veronika Cézová, Zprávy v českém znakovém jazyce

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

Kdo máte Facebook a jste fanoušky Svazu či projektu Jsem jedno ucho, určitě jste si všimli, že pro vás natáčíme krátká osvětová videa Věděli jste, že... Přinášíme vám malou ochutnávku.

Máte tipy, co by v dalších dílech nemělo chybět? Napište na cezova@snn-cr.cz.

Děkujeme!

Věděli jste, že...

1 ...vyšla v Americe kniha s tematikou holocaustu Znamky přežití?

Vychází ze vzpomínek dvou sester z Bratislavy. Renee je slyšící a Herta neslyšící. Když začnou násilné deportace Židů, jejich rodina je deportována do koncentračního tábora Bergen-Belsen. Se svými neslyšícími rodiči se dívky už nikdy nesetkají. Samy ale válku přežijí a následně žijí ve Švédsku a v Americe.

2 ...neslyšící a nedoslýchaví lidé používají k probouzení vibrační budík?

„Mezi mými kamarády má budík pověst: Ten, který by vzbudil i mrtvého,“ popisuje Aneta Černožorská, osobnost projektu #JsemJednoUcho. Na vibračním budíku, který se umísťuje pod polštář, si můžete nastavit tři možnosti buzení pomocí: 1) hlasitého pípání, 2) hlasitého pípání a silných vibrací, 3) vibrací.

3 ...v druhé sérii fantasy cyklu polského spisovatele Andrzeje Sapkowského Zaklínač se v roli elfa Dermiana objevil neslyšící herec Jamal Ajala?

Komunikuje znakovým jazykem a má s sebou i tlumočnicka. Herec pochází z Nigérie a do Anglie se přestěhoval, když mu bylo sedm let. K herectví se dostal už v 16 letech. Role elfa je zatím jeho největší seriálovou rolí.

4 ...na zimních olympijských hrách v Pekingu bude k dispozici tlumočnický znakového jazyka? Tlumočit bude poprvé umělá inteligence v podobě AVATARA.

Ten dokáže porozumět hlasovým i textovým zprávám a komentářům od moderátorů a sportovních komentátorů, které následně převede do znakového jazyka.

5 ...kina v New Yorku budou muset opatřit alespoň 25 % promítaných filmů týdne titulky pro neslyšící a nedoslýchavé diváky?

Návrh zákona, který podpořila petice se skoro 25 000 podpisy, schválila městská rada. Schválení zákona je obrovským úspěchem po několika letech snažení a práce newyorských neslyšících a nedoslýchavých občanů.

6 ...neslyšící zápasník Raul Ruff byl diskriminován při únorovém mistrovství ve wrestlingu?

Národní asociace neslyšících v USA se proto v dopise obrátila na Asociaci školních sportovních aktivit ve

státě Nebraska. Raul má kochleární implantát, který při zápasech odkládá, a spoléhá tak jen na odezírání. V předchozích soutěžích všichni rozhodčí nosili při jeho zápasech průhledné štíty přes obličej. Na mistrovství však měli klasické respirátory, a Raul tak nezaregistroval od rozhodčího jeden apel, který ho stál rozhodující bod ve prospěch soupeře. Asociace proto žádá o uznání chyb, které se během mistrovství staly.

7 ...neslyšící herečka Rose Ayling-Ellis zvítězila v taneční soutěži Strictly Come Dancing?

Ve Velké Británii je to poprvé, kdy se soutěže zúčastnil člověk se sluchovým handicapem. A Rose se taneční soutěž – u nás známou pod názvem StarDance – rovnou povedlo vyhrát.

8 ...neslyšící americký herec Troy Kotsur vyhrál filmovou cenu za nejlepší vedlejší roli ve filmu CODA?

Kotsur společně s neslyšící Marlee Matlinovou ve filmu hrají rodiče slyšící dcery, která váhá, zda má pracovat v rodinném podniku, nebo si splnit sen a věnovat se hudbě.

9 ...novým prezidentem Mezinárodního výboru sportu neslyšících je Brazilec Gustavo Perazzolo?

Zvolený byl ve švýcarském Lausanne. Setkání se zúčastnilo 116 členských zemí včetně Malajsie.

10 ...se v květnu uskuteční letní deaflympiáda v brazilském Caxias do Sul?

Vrcholná sportovní událost neslyšících se odehraje mezi 1. až 15. květnem 2022. ■

TÝDEN MOZKU

Jsem jedno ucho hrdým mediálním partnerem prestižní akce Akademie věd ČR TÝDEN MOZKU

I v letošním roce máme skvělou zprávu – opět se náš časopis Jsem jedno ucho stal mediálním partnerem prestižní akce Akademie věd ČR TÝDEN MOZKU.

Ten se bude konat v termínu od 14. do 20. března 2022. Tento letošní 23. ročník – stejně jako ten minulý – se vzhledem k epidemické situaci uskuteční kompletně online.

Od pondělí do pátku čeká na diváky hlavní cyklus přednášek na téma novinek ve výzkumu mozku a v neurovědách. Doplní ho doprovodný program, který bude nejen ve všední dny, ale i o víkendu.

„Loni se v programu poprvé objevila otitulkovaná přednáška zakladatele tradice festivalu Týden mozku profesora Josefa Syky s názvem Sluch, poruchy sluchu a sluchové protézy,“ popsala pro Jsem jedno ucho Lenka Heroldová z Akademie věd ČR.

Přednáška je stále dostupná ze záznamu zde: <https://youtu.be/jnTxOhg6sAM>.

V letošním roce – na základě spolupráce Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR a časopisu Jsem jedno ucho – bude jedna z přednášek hlavního cyklu tlumočena do českého znakového jazyka.

„O kterou přesně půjde, to se čtenáři dozví se zveřejněním celého programu festivalu 1. března na webu www.tydenmozku.cz,“ láká na festival TÝDEN MOZKU Lenka Heroldová. ■

Video s titulky

LEGISLATIVNÍ OKÉNKO

Novela zákona o elektronických komunikacích, která platí od 1. 1. 2022, umožňuje posílat v tísni na linky tísňového volání 112, 150 (Hasičský záchranný sbor ČR) a 158 (Policie ČR) také textové zprávy, tedy SMS. Dosud se na tyto linky dalo pouze telefonovat.

„Zasílání SMS zpráv na tísňová čísla je určeno primárně pro osoby se zdravotním postižením a sníženými či narušenými komunikačními schopnostmi.“ V SMS se doporučuje uvést, že zprávu odesílá právě člověk se zdravotním postižením.

Operátoři budou odpovídat rovněž pomocí SMS. „Tísňová čísla slouží k oznámení událostí v případech, kdy je ohrožen život, zdraví, majetek nebo veřejný pořádek,“ stanoví zákon.

Mobilní operátoři budou mít povinnost poskytovat osobní nebo identifikační údaje o svých klientech pro jejich

lokalizaci a identifikaci v případech, kdy jejich klient volá na tísňovou linku a není schopen uvést tyto údaje.

V tomto zákoně je i další důležitá věc – od poloviny roku 2022 může být reklamní nabídka telefonních operátorů zaslána pouze tomu, kdo si to výslovně přeje. Dosud mohla být reklama zasílána všem, kteří výslovně neuvedli, že si to nepřejí.

Novela zákona o veřejném zdravotním pojištění přináší dlouho očekávanou změnu – i dospělí uživatelé sluchadel, alespoň velká část z nich, má nově nárok na úhradu příspěvku na dvě sluchadla.

Výše příspěvku a jeho četnost zůstává stejná, tedy 7000 Kč za 5 let. Nově tak lze získat z veřejného pojištění příspěvek 2×7000 Kč na dvě sluchadla jednou za 5 let.

A kdo má nárok na příspěvek na dvě sluchadla i po dosažení dospělosti?

1. Osoby, u nichž byla indikována kompenzace binaurální korekce do 18 let včetně,
2. osoby trpící tinnitem a oboustrannou získanou nedoslýchavostí,
3. hluchoslepí pacienti.

A poslední změna – při výměně průkazu ZTP a ZTP/P byl s platností od 1. 1. 2022 změněn postup při znovu posuzování nároku po skončení platnosti průkazu u některých diagnóz, včetně sluchového postižení. Tedy když po 10 letech skončí platnost průkazu, nebudou již lidé s těžkým sluchovým postižením znovu posuzováni, zda mají či nemají na průkaz nárok, ale platnost průkazu jim bude rovnou prodloužena. ■

SVAZEM LETEM SVĚTEM

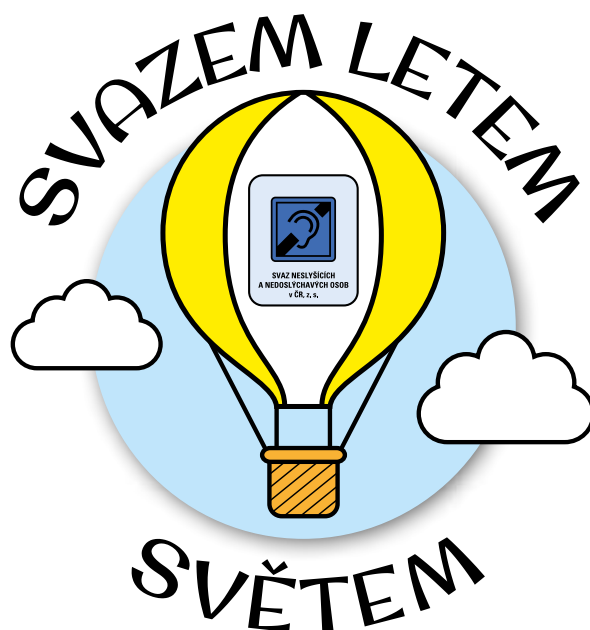
Jaké novinky se za poslední dva měsíce udály ve Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, největší organizaci pomáhající lidem se sluchovým handicapem? Přinášíme vám souhrn toho, co by vám nemělo uniknout!

1 | PREZIDENTKA SNN ČR V PACIENTSKÉ RADĚ MINISTRA ZDRAVOTNICTVÍ

Šárka Prokopiusová, prezidentka Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, byla v prosinci jmenována členkou Pacientské rady ministra zdravotnictví. Pacientská rada je poradním orgánem ministra zdravotnictví. Jejím cílem je zprostředkovávat hlas pacientů na ministerstvu. To probíhá např. připomínkováním různých zákonů, vyhlášek, strategií a dalších důležitých dokumentů, které se týkají pacientů, navrhováním změn či účasti zástupců Pacientské rady

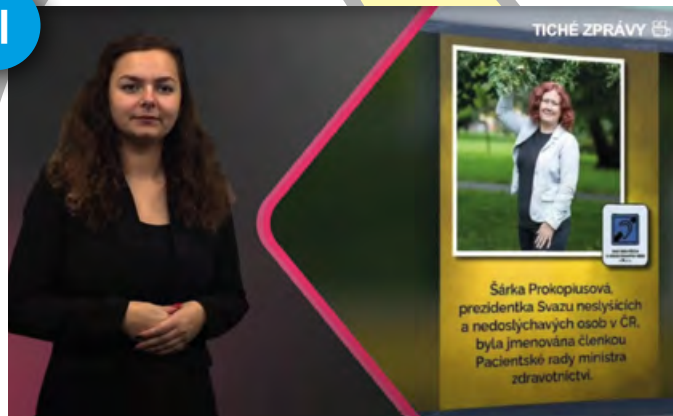

Šárka Prokopiusová, prezidentka Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, byla jmenována členkou Pacientské rady ministra zdravotnictví.

v různých pracovních skupinách na Ministerstvu zdravotnictví. Pacientská rada zasedá minimálně čtyřikrát ročně. Ke své činnosti může zřizovat pracovní skupiny složené ze zástupců patientských organizací a externích odborníků.

1 |

2 | BESEDY JSEM JEDNO UCHO

Poslední beseda v minulém roce se konala 14. prosince 2021 v Kopřivnici, první letošní beseda pak 28. ledna 2022 v Ostravě. Obě se povedly na jedničku, žáci a studenti byli velmi zvědaví a po několika desítkách knih *Jsem jedno ucho*. Stále!, *Jsem jedno ucho* 2020 a *Jsem jedno ucho* 2021 se jen zaprášilo.

3 | ONLINE SETKÁNÍ

V úterý 8. února se konalo online setkání ředitelů organizací poskytujících sociální služby. Dopoledne se setkali ředitelé a vedoucí organizací, odpolední část pak patřila sociálním pracovníkům a pracovníkům v sociálních službách. Setkání bylo určeno pro pobočné spolky Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR a pro obecně prospěšné spolky, které SNN ČR zakládal či spoluzakládal ke sdílení vzájemných zkušeností.

4 | **GRAFIKY VĚDĚLI JSTE, ŽE...**
 Publikovali jsme již více než 20 grafík Věděli jste, že... Tyto grafiky mají na našich sociálních sítích obrovský ohlas mezi širokou veřejností. Ta se dozvídá zajímavosti ze světa sluchového handicapu atraktivní formou.

JSEM JEDNO UCHO

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

...kina v New Yorku budou muset opatřit alespoň 25 % promítaných filmů týdně titulky pro neslyšící a nedoslýchavé diváky?

Návrh zákona, který podpořila petice se skoro 25 000 podpisy, schválila městská rada. Schválení zákona je obrovským úspěchem po několika letech snažení a práce newyorských neslyšících a nedoslýchavých občanů.

JSEM JEDNO UCHO

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

...v druhé sérii fantasy cyklu polského spisovatele Andrzeje Sapkowského Zaklínač se v roli elfa Dermiana objevil neslyšící herec Jamal Ajala?

Komunikuje znakovým jazykem a má s sebou i tlumočnicka. Herec pochází z Nigérie a do Anglie se přestěhoval, když mu bylo sedm let. K herectví se dostal už v 16 letech. Role elfa je zatím jeho největší seriálovou rolí.

JSEM JEDNO UCHO

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

...vyšla v Americe kniha s tematikou holocaustu Znaky přežití?

Vychází ze vzpomínek dvou sester z Bratislavy. Renee je slyšící a Herta neslyšící. Když začnou násilné deportace Židů, jejich rodina je deportována do koncentračního tábora Bergen-Belsen. Se svými neslyšícími rodiči se dívky už nikdy nesetkají. Samy ale válku přežijí a následně žijí ve Švédsku a Americe.

5 | ODESLÁNÍ ČASOPISŮ A KNIH JSEM JEDNO UCHO DO KNIHOVEN

Do knihoven po celé republice jsme zaslali nejen časopisy Jsem jedno ucho, ale i několik výtisků knihy Jsem jedno ucho 2021, kterou jsme pokřtili v září 2021 v Karolinu Univerzity Karlovy.

5 |

6 | VOLEBNÍ SJEZD

V úterý 18. ledna se sešel Výkonný výbor, který pokračuje v přípravách na volební Sjezd SNN ČR, jenž byl kvůli koronavirové pandemii přesunutý z podzimu loňského roku na letošní jaro.

6 |

7 | KNIHY JSEM JEDNO UCHO SOUČÁSTÍ VÝUKY NA MASARYKOVĚ UNIVERZITĚ

Studenti Katedry sociální pedagogiky na Masarykově univerzitě v Brně využívají při výuce jako zdroj i sérii knih Jsem jedno ucho.

71

71

8 |

Katedra sociální pedagogiky Pdf MU

@socialnipedagogika · 5 (7 recenzí) · Vysoká škola a univerzita

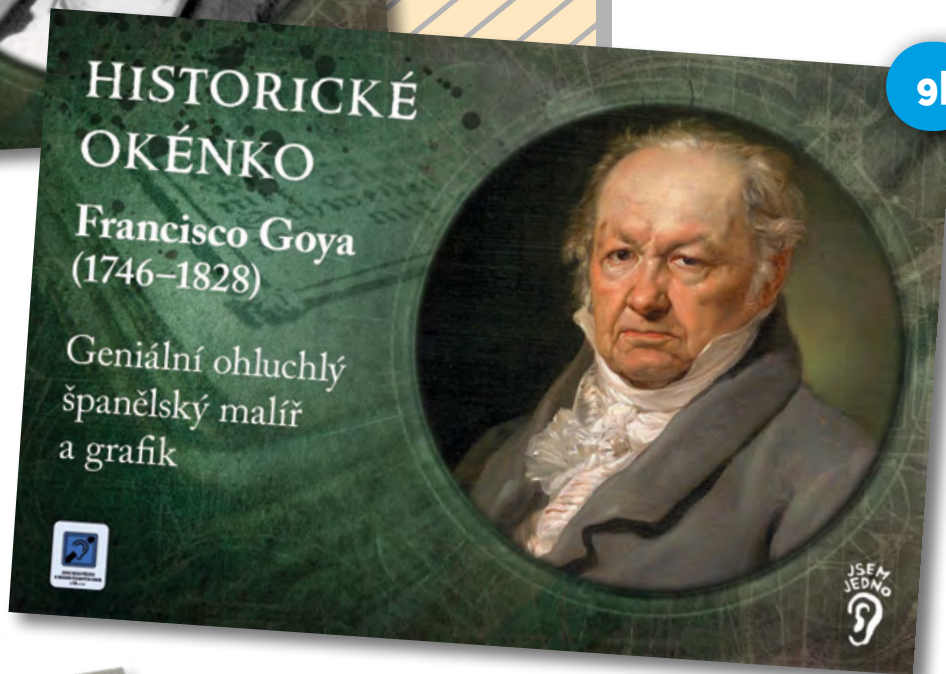
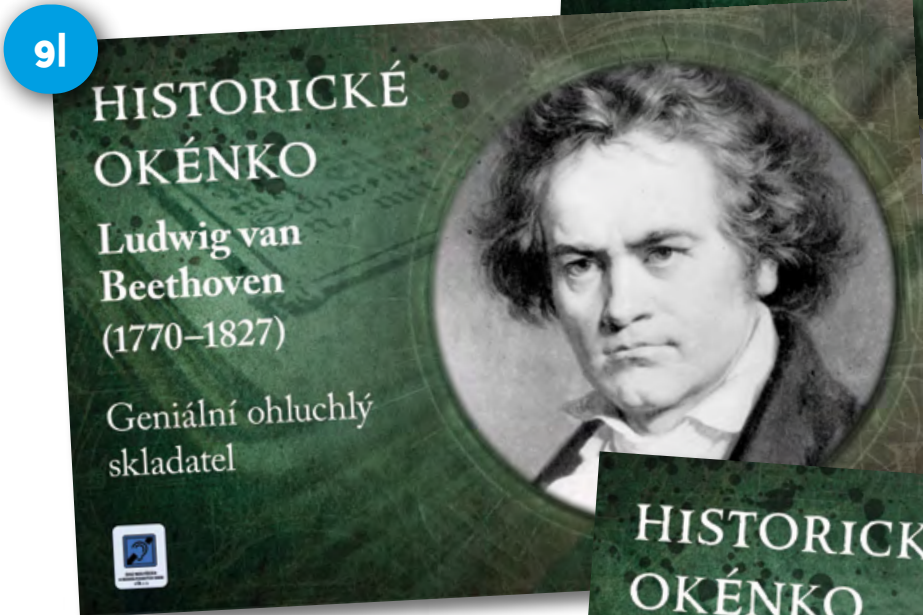
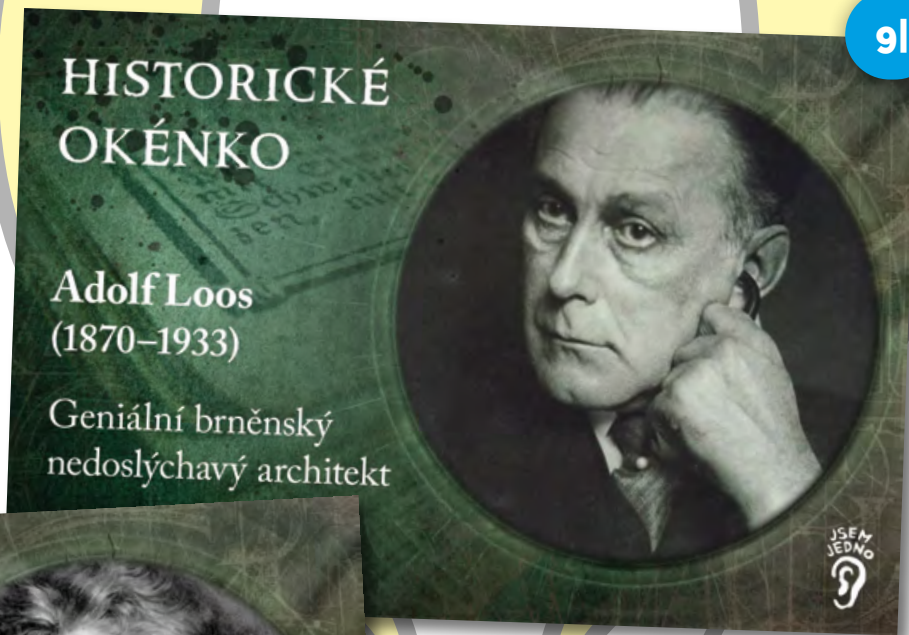
Napsat zprávu

8 | ROZŠÍŘENÍ TÝMU O FOTOGRAFA

Časopis Jsem jedno ucho letos v lednu rozšířil svůj tým o fotografa Jiřího Čejku. Zaměřovat se bude na titulní stránky našeho časopisu a zároveň bude fotit i některé z osobností Jsem jedno ucho.

**9 | HISTORICKÉ OKÉNKO
MILOŠE LANGA NOVĚ NA
SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH**

Rubriku Historické okénko Miloše Langa nově najdete i na Facebooku SNN ČR a projektu Jsem jedno ucho. A to v novém grafic-kém kabátku, který mu vtiskla naše grafička Tereza Kawuloková.

**10 | SBÍRÁME POSLEDNÍ TIPY NA OSOBNOSTI
JSEM JEDNO UCHO**

Do našeho projektu Jsem jedno ucho sbíráme poslední tipy na osobnosti, které jsou neslyšící, nedoslýchavé, ohluchlé, mají kochleární implantát nebo mají tinnitus. Na začátku března pak zveřejníme finální seznam osobností, které vyjdou v září v již páté knize Jsem jedno ucho 2022. ■

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: archiv spolků, organizací a centra

BYLI JSME PŘI TOM!

Základní organizace neslyšících Most

Mikulášská nadílka se vydařila na jedničku! Čert nikoho neodnesl. A všichni dostali balíčky s dobrotami.

Spolek neslyšících Plzeň

Rok 2022 je pro nás velmi významným! Oslavíme totiž 105. výročí od založení organizace, takže vás pravidelně budeme na Facebooku zvat na výlety do minulosti.

Spolek neslyšících Břeclav

Na začátku prosince jsme si navodili vánoční atmosféru tím, že jsme si vytvořili nádherné adventní věnce.

Pražský spolek neslyšících

O zahradu je potřeba starat se celoročně! Proto jsme se sešli u nás ve spolku 18. ledna, vzali do ruky hrábě, lopaty nebo nůžky a vrhli jsme se do úprav naší zahrady.

Základní organizace nedoslýchavých Ostrava-Poruba

V lednu jsme si udělali výlet do Dolních Vítkovic, kde někteří naši členové v minulosti pracovali. Podívali jsme se do Národního zemědělského muzea a navštívili kavárnu na vyhlídkové věži Bolt Tower.

Centrum pro zdravotně postížené Zlínského kraje o.p.s.

V sobotu 4. prosince jsme se zúčastnili Mistrovství ČR v šachu neslyšících. Potkali jsme se s kamarády z Prahy, Brna a Zlína a celý den jsme si užili v příjemném sportovním duchu.

EVROPSKÝ PROJEKT – SHRNUÍ ZKVALITŇUJEME SOCIÁLNÍ SLUŽBY PRO NESLYŠÍCÍ V PRAZE

CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_099/0015356

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Rádi bychom vám představili, co se za období od začátku projektu (červenec 2020) do poloviny ledna 2022 (uzávěrka tohoto čísla časopisu) podařilo uskutečnit v rámci projektu Zkvalitňujeme sociální služby pro neslyšící v Praze (CZ.03.2.63/0.0/0.0/19_099/0015356), dále jen „projekt“.

Projekt je realizován SNN v ČR, z.s. a je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost. Zapojeny jsou dvě organizace – CZTN a CNN, o.p.s. a aktivit projektu se mohou účastnit pouze jejich zaměstnanci.

Díky příhodnější epidemiologické situaci probíhaly aktivity v projektu prezenčně, přesto však byl jeho průběh ovlivněn (např. v počtu účastníků aktivit, rušením či přesunem domluvených termínů, povinností nosit ochranu úst atd.).

Od počátku projektu již proběhlo:

- vyhodnocení všech 4 zapojených sociálních služeb (2× Tlumočnické služby, 1× Sociální rehabilitace a 1× Sociálně aktivizační služba pro seniory a osoby se zdravotním postižením),
- 12 konzultací (z 20) nad standardy kvality v sociálních službách a vnitřními metodikami jednotlivých sociálních služeb (tyto konzultace jsou vedené externími odborníky s dlouholetou praxí v oboru),
- setkání odborných konzultantů s cílem sjednocení přístupu při konzultacích a sdílení dobré praxe,
- tři akreditované kurzy na témata dle výběru zapojených sociálních služeb,
- metodická setkání na témata Zvyšování kvality v sociálních službách (SQSS č. 15) a Komunikace a tlumočení osobám s kombinovaným postižením (dále za několik dnů po uzávěrce tohoto čísla časopisu proběhne třetí metodické setkání na téma Novinky v sociální oblasti – témata těchto setkání si vybrali sami účastníci projektu),
- tři mezioborová setkání určená pro odbornou veřejnost (např. registrované sociální služby, zástupce veřejné správy a další relevantní instituce) a prohlubování vzájemné spolupráce,
- jedna konzultace na téma Upřesnění práce s konkrétními klienty a mezioborová spolupráce (tato konzultace byla společná pro zaměstnance CZTN i CNN, o.p.s.).

Ještě se můžete v projektu těšit na:

- zbývající konzultace v oblasti aktualizace standardů kvality v sociálních službách,
- čtvrtý akreditovaný kurz (na téma Vliv emocí na komunikaci – aneb jak pomocí sebereflexe své komunikační role a empatie docílit efektivní komunikace) dne 22. 2. 2022 v Praze,
- čtvrté metodické setkání (na téma Rétorika a mluvený projev) v dubnu 2022,
- čtvrté mezioborové setkání na jaře 2022 (přesné zaměření bude přizpůsobeno požadavkům CZTN a CNN),
- konzultace na téma Upřesnění práce s konkrétními klienty v zapojených sociálních službách (každá ze sociálních služeb má k dispozici jednu tuto konzultaci),
- závěrečná konference (koncem května 2022).

V rámci podpory mezioborové spolupráce také na začátku února proběhlo v jeden den online setkání ředitelů a vedoucích organizací (dopoledne od 9 h) a online setkání pracovníků v sociálních službách a sociálních pracovníků (odpoledne od 13.30 h). Obě setkání byla určena pro poskytovatele sociálních služeb (pobočné spolky a obecně prospěšné společnosti), které jsou spojené se SNN v ČR, z.s. O termínech dalších podobných setkání vás budeme informovat e-mailem (pozvánka bude vyvěšena i na facebooku SNN v ČR, z.s.). ■

STÍŽNOSTI V SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

SQ 7 – stížnost: Jak na ně? K čemu jsou dobré?

Dnes bychom vás rádi seznámili se standardem číslo sedm, který se zabývá stížnostmi, konkrétně právem klientů a uživatelů sociálních služeb podávat stížnosti a způsobem nakládání s těmito stížnostmi, někdy také nazývanými podněty.

Možná považujete stížnost za něco negativního. Rádi bychom vám v našem článku ukázali, že to tak nemusí být.

Docházíte do nějaké sociální služby? A jste v ní vždy a se vším spokojeni? To asi ne, že? Je to naprosto normální, přirozené a máme to tak všichni. Možná se to netýká jen sociální služby, ale i dalších služeb, zboží a věcí, které využíváte, nakupujete a dostáváte se s nimi do styku.

Co tedy můžete dělat? Budete-li mlčet, nic se nezmění. Naopak vás to bude zlobit čím dál více. Některé věci jsou nám nepříjemné, ale máme obavu s nimi něco dělat. Čekáme, jestli se změní samy od sebe, ale to se stává jen výjimečně.

Chcete-li tedy něco skutečně změnit, konejte. Nechceme vás zde nabádat k tomu, abyste si stěžovali na každou maličkost, ale pokud jde o něco velkého, důležitého, něco, na čem vám opravdu záleží, pak stížnost nebo podnět může velmi pomoci.

Jak může vypadat stížnost?

Každá sociální služba by sice měla přijmout jakoukoli stížnost a v jakékoli formě, pokud však chcete, aby byla stížnost účinná a něco změnila, buďte věcní, konkrétní, slušní, neútočte a nejlépe udělat, pokud sami navrhnete, jak by to mohli udělat lépe.

Pamatujte na to, že pracovníci sociální služby mohou změnit jen to, co se týká buď jejich sociální služby nebo osob pracovníků. Budete-li si např. stěžovat na problémy ve veřejné dopravě, pracovníci sociální služby nemají možnost to změnit (na to si raději stěžujte u dopravních podniků). Co však změnit mohou, je např. provozní doba, vstřícnost a ochota pracovníků, prostředí či soukromí v kanceláři nebo nabídka služeb, pokud neodpovídá vašim potřebám apod.

Pokud se jedná o záležitosti, které sociální pracovníci změnit nemohou, např. zakládání vaší klientské karty, shromažďování údajů o vás, i tak se nebojte ozvat, měli by vám jasně vysvětlit, k čemu informace potřebují a jak s nimi nakládají.

Stížnost by nikdy neměla být ke škodě toho, kdo ji podává. Dobrá a kvalitní sociální služba je za konstruktivní a podnětnou stížnost naopak ráda, protože dostane reakci na svou práci a třeba i návrh, co a jak může změnit. Taková kvalitní sociální služba pak, pokud je to v jejích silách, změnu provede. Máte-li přesto obavy, podejte stížnost anonymně.

Anonymní stížnost je snazší pro někoho, kdo umí velmi dobře český jazyk a podá ji písemně. Pokud je vám bližší znakový jazyk, můžete stížnost sami sdělit ve znakovém jazyce a nahrát ji na video nebo si zvolit prostředníka, např. tlumočníka, který ve znakovém jazyce vyjádří to, co chcete sdělit. Vaše jméno se ve videu nemusí objevit.

Až sociální služba takovou stížnost zpracuje, odpověď na ni najdete např. na webových stránkách služby (pokud

byla podána ve znakovém jazyce, i odpověď by měla být ve znakovém jazyce) nebo na nástěnce v prostorách služby či v jiných všem dostupných materiálech. Na stížnost, která není anonymní, většinou sociální služba odpoví přímo stěžovateli dle jím zvoleného způsobu nebo tak, jak byla stížnost doručena (např. e-mail, WhatsApp, SMS, osobně...).

Každá sociální služba má stanovenou dobu, za kterou na stížnost odpoví, příp. ji vyřeší, zpravidla to bývá 30 dnů, ale může to být i méně.

Pokud si nechcete z jakýchkoli důvodů stěžovat přímo v organizaci, můžete se obrátit na krajský úřad v místě, kde daná sociální služba sídlí nebo na veřejného ochránce práv (kontakty najdete na www.ochrance.cz).

Každá sociální služba by měla mít standard kvality číslo 7 zpracovaný. Každá služba jej může mít trochu jinak zpracovaný než ostatní služby, ale vždy by jim i vám mělo být jasné, jak se stížností naloží, jak ji zpracují. Vy byste měli už při uzavírání smlouvy s touto sociální službou vědět, jak případnou stížnost podat, na koho se s ní obrátit, kdo ji bude řešit a kdy.

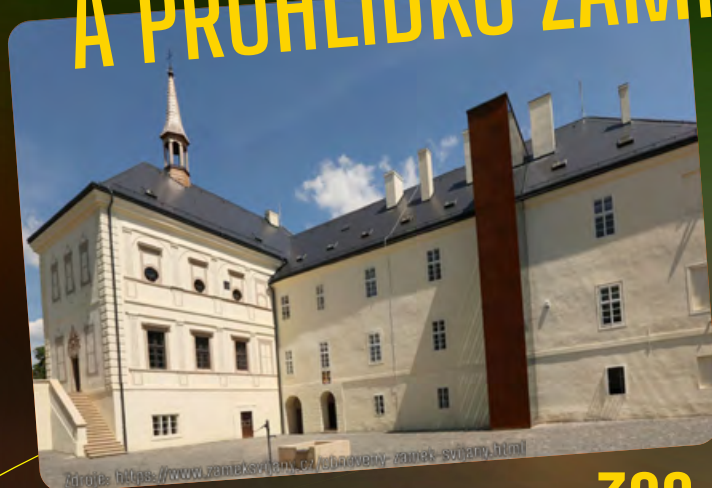
Až tedy budete příště v sociální službě (nebo někde jinde) zažívat nepříjemnou situaci, něco závažného se vám nebude líbit a budete mít pocit, že jsou vám upřena vaše práva, zkuste se zamyslet nad tím, jestli by nestálo za to s nimi o tom promluvit, říci jim, co se vám nelíbí a jak by to mohli změnit.

Nemusíte hned stížnost posílat až k soudu pro lidská práva do Štrasburku, pro začátek může stačit svěřit se pracovníkovi (nebo jeho nadřízenému) v rámci dané sociální služby. A až když se po lhůtě vyřízení stížnosti (zpravidla 30 dnů) nebude nic dít, je na čase zkusit se obrátit na krajský úřad či právě na veřejného ochránce práv. ■

Zdroje: <https://eshop.pivovarsvijany.cz/>

SWAZ NESLYŠÍCÍCH A NEDOSLYCHAVÝCH OSOB V ČR,
KO BEROUN POŘÁDÁ ZÁJEZD **DO PIVOVARU**
A PROHLÍDKU ZÁMKU SVIJANY.

Zdroje: <https://www.zamek-svijany.cz/uharova-zamek-svijany.html>

2. 4.
DUBEN
SOBOTA
2022

CENA: **300** Kč, CENA Zahrňuje dopravu
A VSTUP DO PIVOVARU. ZÁMEK SI PLATÍ KAŽDÝ ZVLÁŠTĚ.

Info

Beroun: Ivana Neuschlova ☎ 721 173 117
✉ ivaneuschlova@centrum.cz

Praha: Denisa Lincova ☎ 608 557 938
✉ denisalincova@seznam.cz

Odjezd
8:00 Beroun
8:30 Praha metro Stodůlky

Foto: Erik Karits (pexels.com)

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s. | Karlínské náměstí 12, 186 03 Praha 8
IČ: 00676535

Redakční rada: Veronika Cézová | šéfredaktorka,
Šárka Prokopiusová, Pavlína Spilková

Grafika: Tereza Kawuloková

Jazyková korektura: Tereza Kawuloková

Překlad do ČZJ: Monika Goldefusová, Pavlína Spilková, Iveta Melichar, Lucie Lešková

Technická podpora: Marek Spilka

Titulní foto: Tomáš Portych

ISSN 2694-9156 (Print)

ISSN 2571-2233 (Online)

Šestnácté číslo vyšlo **14. února 2022.**

SVAZ NESLYŠÍCÍCH
A NEDOSLYCHAVÝCH OSOB
v ČR, z. s.

ŽIVOTNÍ JUBILEUM EVA KANTŮRKOVÁ

73

Foto:

Srdečně z celého srdce přejeme všechno nejlepší naší kolegyni, tlumočnici znakového jazyka Evě Kantůrkové, která 7. ledna 2022 oslavila nádherné životní jubileum.

Milá Evičko, za celý Svaz ti přejeme do dalších let spoustu zdraví, štěstí, lásky a životního elánu!